

UCHWAŁA NR XXIV/166/13
RADY MIEJSKIEJ W SZEPIETOWIE

z dnia 29 sierpnia 2013 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Średnica - Pawłowięta.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567; z 2013 r. poz. 153), w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 501) uchwała się co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Średnica - Pawłowięta, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szepietowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Witold Moczydłowski

Załącznik do uchwały Nr XXIV/166/13
Rady Miejskiej w Szepietowie
z dnia 29 sierpnia 2013 r.

Plan odnowy miejscowości

Średnica – Pawłowieża

na lata 2013-2020

Szepietowo 2013

Spis Treści

I. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie miejscowości
2. Historia miejscowości
3. Struktura przestrzenna miejscowości.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Rolnictwo
2. Ludność
3. Infrastruktura społeczna i techniczna
4. Środowisko kulturowe.

III. Odnowa miejscowości

1. Przesłanki opracowania planu odnowy miejscowości
2. Kierunki odnowy
3. Analiza SWOT.

IV. Działania na rzecz odnowy miejscowości - planowane inwestycje – tabela.

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości.

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu.

I. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie administracyjne.

Kraj - Polska

Województwo - Podlaskie

Powiat - Wysokomazowiecki

Gmina - Szepietowo

Miejscowość – Średnica - Pawłowieża

Położenie miejscowości w Gminie Szepietowo pokazuje poniższa mapa:

2. Historia miejscowości.

Jak głosi znana legenda, powstanie wsi wiąże się z rodem szlacheckim noszącym nazwisko Średnicki. Szlachcic Tomasz przekazał swoje włości synowi Janowi, który mając trzech synów, podzielił je na trzy równe części. Najstarszemu Jakubowi przypadła rodowa posiadłość, od imienia nazwana Jakubowieża. Wymieniana jest również nazwa Jankowieża, od imienia założyciela rodu. Średni syn Maciej otrzymał część środkową, która nosi nazwę

Maćkowieća. Najmłodszemu Pawłowi przypadła w udziale najbardziej oddalona część majątku, zwana Pawłowieća. Stąd dziś trzy Średnice, jednak ci, którzy tam mieszkają, czują się jedną rodziną.

Wieś Średnica - Pawłowieća graniczy od północy ze wsią Średnica - Maćkowieća, oraz ze wsią Średnica - Jakubowieća. Wszystkie trzy wioski stanowią jedną całość. Według opracowania Józefa Maroszka pt. „Dzieje obszaru Gminy Szepietowo w XV – XX wieku” w 1444 r. miejscowość Średnica należała do niejakich Włodka i Mikołaja. Przed 1498 r. Włodek sprzedał swą własność braciom Stanisławowi, Grzegorzowi i Pawłowi Brzoskom. Składało się na nią 20 włók szlacheckich na których powstały 3 wsie Średnice: Jakubowieća, Maćkowieća i Pawłowieća. 20 maja 1498 r. król Aleksander Jagiellończyk rozstrzygnął spór, przyznając prawa każdemu do trzeciej części Średnicy: Stanisławowi Brzosce, synom Grzegorza Brzosi: Maciejowi i Paszce Brzezińskim oraz synowi Pawła Brzosi – Janowi.

Obecnie każda ze wsi Średnica należy do innej parafii: Średnica - Pawłowieća do parafii pw. św. Anny w Dąbrówce Kościelnej, Średnica - Jakubowieća do parafii pw. św. Piotra i Pawła w Wysokim mazowieckim, zaś Średnica - Maćkowieća do parafii pw. NMP Matki Miłosierdzia w Szepietowie. Parafie w Wysokim Mazowieckim oraz w Szepietowie powstały w niedawnym czasie, w latach 80-tych ub. w. Wcześniej obie wsie należały do parafii pw. Jana Chrzciciela w Wysokim Mazowieckim.

W rejonie Średnicy w okresie I Wojny Światowej w sierpniu 1915 r. toczyły się krwawe walki. Niemcy prowadzili krwawe natarcie na pozycje rosyjskie. Dochodziło do walki wręcz, w której po obu stronach zginęło kilkuset żołnierzy. Świadczą o tym liczne cmentarze z tego okresu: 2 cmentarze w samej Średnicy, 1 nieopodal Szepietowa i 1 we wsi Stawiereje Podleśne.

3. Struktura przestrzenna miejscowości.

Miejscowość jest usytuowana wzdłuż drogi gminnej. W zabudowie dominują budynki charakterystyczne dla indywidualnych gospodarstw rolnych: obok domu mieszkalnego występują najczęściej stodoły i obory, spichlerze itp. Średnica - Pawłowieća nie posiada wyraźnej dominanty przestrzennej, charakterystycznej dla miejscowości.

Droga przez Średnicę – Pawłowięta.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Rolnictwo.

Główną działalnością mieszkańców miejscowości jest rolnictwo. Rejon wsi Średnica - Pawłowięta otaczają dobre, żyzne gleby, charakteryzujące się wysokim poziomem produkcji rolnej. Mieszkańcy od dawna znani są z pracowitości, przywiązania do ziemi, dobrych rezultatów osiągniętych w działalności rolniczej. Obecnie cała Gmina Szepietowo, w tym rejon wsi Średnica - Pawłowięta jest dużym dostawcą mleka do największej w Polsce Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem. Bliskość tego przedsiębiorstwa stanowi ważny czynnik dla rozwoju rolnictwa na tym obszarze, gdyż rozwiązuje problem zbytu surowców wytworzonych przez rolników. Dobra organizacja skupu mleka sprawia, że wiele gospodarstw zaczyna specjalizować się w hodowli bydła mlecznego. Trend ten dotyczy także Średnicy - Pawłowięta, która jest jednym z ważniejszych miejsc tego typu hodowli na terenie gminy.

2. Ludność.

Według danych na dzień 31.12.2012 r. miejscowość liczyła 144 mieszkańców i jest jedenastą pod względem liczby ludności miejscowością w gminie. Liczbę ludności na tle innych miejscowości gminy przedstawia poniższa tabela:

Liczba ludności w gminie Szepietowo, z podziałem na miejscowości w latach 2000 - 2012.

Nazwa wsi	2000 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2011r.	2012r.
Dąbrowa – Bybytki	56	54	57	60	63	59	61	59	59	57
Dąbrowa – Dołęgi	120	119	125	126	126	126	127	125	118	116
Dąbrowa – Gogole	64	66	66	63	61	60	60	59	49	49
Dąbrowa – Kaski	77	75	73	73	74	81	82	82	83	81
Dąbrowa – Łazy	189	196	196	195	196	182	179	178	167	163
Dąbrowa – Moczydły	177	181	180	175	172	170	167	167	164	161
Dąbrowa – Tworki	34	37	37	37	36	35	35	34	31	29
Dąbrowa – Wilki	111	111	107	107	104	108	97	95	89	88
Dąbrowa – Zabłotne	84	83	78	78	76	83	90	89	99	97
Dąbrówka – Kościelna	353	348	344	353	356	368	374	377	379	373
Jabłoń – Kikolskie	54	53	57	58	55	57	59	56	54	53
Jabłoń – Samsony	76	80	83	75	75	75	77	73	73	70
Kamień – Rupie	74	72	68	66	64	61	63	62	65	65
Moczydły – Jakubowięta	85	85	85	81	80	73	69	67	65	65
Moczydły – Stanisławowięta	74	74	73	72	68	67	63	62	63	62
Nowe Gierałty	98	100	103	101	98	97	98	99	97	97
Nowe Szepietowo Podleśne	48	47	50	50	51	53	50	52	60	60
Nowe Warele	158	156	155	156	152	153	152	148	143	143
Nowe Zalesie	124	125	122	122	118	120	118	123	128	125
Plewki	65	68	68	71	67	66	66	67	70	72
Pułazie – Swierże	220	225	218	218	217	203	197	195	187	182
Pułazie – Wojdyły	16	16	16	17	17	17	17	17	14	13
Stary Kamień	124	125	122	119	119	116	117	114	107	103
Stawiereje - Michałowięta	51	51	50	49	50	49	49	48	47	46
Stawiereje - Podleśne	47	47	44	45	45	47	44	44	43	42
Szepietowo	2284	2268	2325	2321	2321	2345	2335	2334	2337	2320
Szepietowo – Janówka	117	120	114	118	120	122	126	124	127	129
Szepietowo – Podleśne	77	78	79	79	78	82	84	84	82	80
Szepietowo – Wawrzyńce	512	508	489	498	476	470	470	468	448	436
Szepietowo - Żaki	104	104	106	104	105	91	92	92	95	92
Szymbory –	97	93	95	92	94	92	92	94	89	87

Andrzejowięta										
Szymbory – Jakubowięta	50	49	48	50	48	44	45	47	43	42
Szymbory – Włodki	70	69	64	66	65	63	63	63	66	61
Średnica – Jakubowięta	86	86	74	71	69	63	65	64	65	64
Średnica – Maćkowięta	180	180	185	186	184	174	172	167	159	155
Średnica – Pawłowięta	155	155	152	151	149	151	147	145	144	144
Warele – Filipowicze	92	94	94	93	90	90	89	86	84	86
Włosty – Olszanka	114	112	108	107	108	111	115	113	115	116
Wojny – Izdebnik	82	80	79	79	85	86	83	82	78	77
Wojny – Krupy	51	46	45	47	45	45	44	43	42	41
Wojny – Piecki	102	102	99	95	100	98	98	97	96	100
Wojny – Pietrasze	126	119	124	120	118	116	117	112	113	113
Wojny – Pogorzal	217	214	207	205	205	205	203	197	188	182
Wojny – Szuby Włosciańskie	282	287	287	280	274	279	278	270	272	269
Wojny – Szuby Szlacheckie	102	102	98	91	87	87	87	87	86	86
Wojny – Wawrzyńce	67	66	66	64	66	64	65	63	61	58
Wyliny – Ruś	232	233	231	226	228	229	218	214	213	216
Wyszonki - Posele	54	52	52	54	53	52	53	49	46	46

Źródło: dane UM w Szepietowie.

3. Infrastruktura społeczna i techniczna.

Wszystkie gospodarstwa domowe w Średnicy – Pawłowiętach posiadają podłączenie do sieci wodociągowej oraz elektrycznej. Odbiór ścieków sanitarnych oparty jest o przydomowe zbiorniki nieczystości płynnych (tzw. szamba). Gospodarstwa domowe objęte są zorganizowanym systemem segregacji i wywózki odpadów stałych.

Średnica – Pawłowięta posiada dobre połączenie komunikacyjne z innymi miejscowościami, a bezpośrednia bliskość Szepietowa – centrum administracyjnego gminy (ok. 2 km) sprawia, że mieszkańcy mają dobry dostęp do instytucji zaspokajających potrzeby mieszkańców (urzędy administracji publicznej, bank, poczta, lekarze i apteki, weterynarze itp.).

We wsi Średnica – Pawłowięta funkcjonuje sklep spożywczy. Obecnie, tak jak w innych wsiach w regionie bardzo wygodną formą zakupów są sklepy obwoźne, które przyjeżdżają w określone miejsca o określonych porach i oferują podstawowe artykuły spożywcze

4. Środowisko kulturowe i przyrodnicze.

Zabytki i miejsca pamięci.

Do zabytkowych obiektów i miejsc pamięci na terenie Średnicy – Pawłowieża zaliczamy:

Średnica Pawłowieża -Cmentarz wojenny z I wojny światowej

Krzyż przydrożny na początku miejscowości.

Krzyż przydrożny w środku miejscowości

Kapliczka z figurą Serca Pana Jezusa stojąca przy wjeździe do miejscowości.

Środowisko przyrodnicze:

W ograniczeniu wsi Średnica Pawłowięta na granicy z obrębem geodezyjnym Szepietowo znajdują się zbiorniki wodne powstałe po poborze gliny na potrzeby ówczesnie funkcjonującej cegielni. Mimo, że powstały w sposób sztuczny to stanowią jedną z większych atrakcji turystycznych gminy. Jest to teren z którego chętnie korzystają wędkarze, spacerowicze czy rowerzyści. Na terenie znajdują się wykonane przez wędkarzy altanki i miejsca do grillowania. Wykonanie ścieżek rowerowych umożliwi szersze i łatwiejsze korzystanie z terenu przez mieszkańców wsi Średnica – Pawłowięta i Szepietowa.

Dom mieszkalny w Średnicy Pawłowiecach

III. Odnowa miejscowości.

1. Przesłanki opracowania planu odnowy miejscowości.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Średnica - Pawłowieca przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno - kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

2. Kierunki odnowy.

Kierunki odnowy rozwoju miejscowości są związane z rolnictwem i otoczeniem rolnictwa. Istotnym elementem powinno stać się wzmocnienie ekonomiczne podmiotów rolnych jak i pozarolniczych. Polepszanie kondycji sektora rolnego powiązane powinno być z systemem dopłat bezpośrednich dla rolników pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Poza rolnictwem główny nacisk w kierunkowaniu rozwoju zostanie położony na działania mające na celu rozwój społeczno – kulturalny miejscowości, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Należy skupić się na poprawie jakości życia mieszkańców, uwypukleniu walorów krajobrazowych i historycznych miejscowości i okolic. Za istotny kierunek rozwoju należy też uznać działania związane z poprawą lokalnej infrastruktury. Ważnym elementem realizacji tego zadania będzie polepszenie infrastruktury służącej działalności mieszkańców w sferze kulturalnej, pielęgnowania lokalnych tradycji i zwyczajów.

3. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
Położenie blisko ośrodka administracyjnego gminy	Migracja młodych ludzi do miast i za granicę
Ciekawe obszary krajobrazowe	Brak alternatywnych w stosunku do rolnictwa źródeł dochodów
Aktywna postawa mieszkańców	Bezrobocie (również w rolnictwie)
Wydajna produkcja rolnicza	Słaba infrastruktura kulturalna
Zorganizowany system gospodarki odpadami	Część zabudowań posiada pokrycia dachowe eternitem (azbest)
sieć energetyczna, telefoniczna, wodociągowa	
Szanse	Zagrożenia
Dostęp do środków z funduszy strukturalnych	Zagrożenia dla środowiska naturalnego (zagoszpodarowanie organicznych produktów powstających przy hodowli trzody)
Działania władz lokalnych na kierunkowanie na rozwój miejscowości	Migracja ludzi młodych i wykształconych
Promowanie miejscowości jako jednej z najstarszych w gminie	Niestabilna sytuacja w rolnictwie
	Brak odpowiedniego zaplecza może prowadzić do stagnacji w życiu kulturalnym mieszkańców

IV Działania na rzecz odnowy miejscowości - planowane inwestycje.

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu	Realizator projektu	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania i szacowany koszt całkowity w zł
1.	Budowa nawierzchni asfaltowej w części południowej miejscowości.	- poprawa układu komunikacyjnego miejscowości,	Gmina Szepietowo	2014 r.	40 000,00 zł Środki własne Gminy i środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
2.	Budowa chodnika Szepietowo - Średnica	- poprawa komunikacji między miejscowościami Średnica Pawłowięta i Szepietowo, podniesienie bezpieczeństwa osób pieszych	Gmina Szepietowo	2013 r.	180 000,00 zł Środki własne Gminy i środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
3.	Budowa ścieżki rowerowej Średnica Pawłowięta - Szepietowo	- podniesienie jakości życia mieszkańców miejscowości poprzez wykonanie ścieżki rowerowej na drodze prowadzącej do Szepietowa.	Gmina Szepietowo	2014 r.	235 109,55 zł Środki własne Gminy i środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości.

1. Budowa nawierzchni asfaltowej w części południowej miejscowości.

Inwestycja obejmować ma przebudowę drogi gminnej dojazdowej w miejscowości Średnica Pawłowięta, w ramach której zostaną wykonane 2 warstwy nawierzchni bitumicznej (warstwy ścieralna i wiążąca) wraz z podbudową i poboczami. W chwili obecnej na planowanym do przebudowy odcinku drogi istnieje nawierzchnia żwirowo – gruntowa o szerokości 4,00 m z licznymi nierównościami i spękaniem w stanie złym, powodującym utrudnienia w ruchu.

Remont drogi wpłynie w dużym stopniu na poprawę jakości życia mieszkańców miejscowości, gdyż utwardzone drogi są bardzo istotnym elementem wpływającym na codzienny komfort życia mieszkańców. Przebudowanie drogi będzie miało dla lokalnej społeczności duże znaczenie, wykraczające czasowo znacznie ponad formalnie wymagany przedział 7 lat.

2. Budowa chodnika Szepietowo – Średnica.

Kolejną inwestycją planowaną do realizacji w ramach odnowy miejscowości jest budowa ciągu pieszego – utwardzonego chodnika, przy drodze prowadzącej z Szepietowa do Średnicy Pawłowięta, obejmująca wykonanie chodnika z kostki brukowej na podsypce cementowo – piaskowej, ustawienie obrzeży betonowych i krawężnika betonowego.

Istniejąca obecnie droga o jezdni asfaltowej jest obecnie podstawowym ciągiem komunikacyjnym pomiędzy miejscowościami Szepietowo i Średnica Pawłowięta. Ze względu na niewielką odległość obu miejscowości droga ta często wykorzystywana jest przez pieszych, w tym dzieci uczące się w Szkole Podstawowej w Szepietowie. Wykonanie chodnika wpłynie więc znacząco na poprawę warunków życia lokalnej społeczności poprzez znaczące ułatwienia komunikacyjne pomiędzy Szepietowem i Średnicą Pawłowięta.

Chodnik wykonany w ramach inwestycji będzie służył lokalnej społeczności przez okres dłuższy niż zakładane formalnie w ramach PROW 7 lat.

3. Budowa ścieżki rowerowej Średnica Pawłowięta – Szepietowo.

W ramach realizacji zadania zostanie wykonana ścieżka rowerowa Średnica Pawłowięta – Szepietowo o nawierzchni żwirowej z kruszywa naturalnego z dodatkiem kruszywa łamanego. Ścieżka rowerowa zostanie wykonana w ciągu istniejącej drogi żwirowej.

Istniejąca droga żwirowa, prowadząca od drogi powiatowej do Szepietowa od strony wschodniej. Droga ta jest często wykorzystywana przez osoby poruszające się na rowerach. Z tego względu zasadne jest wykonanie ścieżki rowerowej, podnoszącej komfort poruszania się tym środkiem transportu oraz poprawiającej układ komunikacyjny miejscowości Średnica Pawłowięta. Budowa tego typu ścieżki będzie również miała wpływ na uatrakcyjnienie terenu, rozwój turystyki jak i podniesienie walorów estetycznych. Będzie również dla mieszkańców bodźcem do wspólnego, aktywnego spędzania wolnego czasu. Technologia planowanej ścieżki rowerowej pozwala na zrównoważony rozwój potencjału turystycznego opartego o warunki naturalne (lasy, stawy po wydobyciu gliny, tzw. „glinianki”, znajdujące się we wschodniej części miejscowości Szepietowo – w bezpośredniej bliskości projektowanej ścieżki rowerowej.

VI. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Plan Odnowy Miejscowości Średnica - Pawłowięta został opracowany w oparciu o wiedzę dostępną w momencie opracowywania dokumentu. Elementem decydującym o początku wdrażania Planu jest wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Szepietowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Szepietowa.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych, dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji zamierzonych działań. Zakłada się współpracę przy realizacji zadań wynikających z planu głównego realizatora – władz samorządowych Gminy Szepietowo i społeczności lokalnej miejscowości Średnicy – Pawłowięta.